

תוצר יצירתי אישי – תוצר לדוגמה - עברית

פרטים אישיים

שם המפמ"ר:	כתוב כאן את שם המפמ"ר
שם איש הקשר:	כתוב כאן את שם איש הקשר, בנוסף למפמ"ר אם יש כזה
תחום הדעת:	כתוב כאן את שם תחום הדעת

תוצר יצירתי אישי – תוצר לדוגמה

על פי דרישות המשימה, עליכם **להדגיש** (Bold) את המושגים המופיעים בטקסט המשימה.

בשל מגבלה טכנית, לא ניתן להדגיש את המושגים בתוצר לדוגמה. עם זאת, היעדר ההדגשה בתוצר לדוגמה אינו פוטר אתכם מהדרישה להדגיש את המושגים בעבודה שאתם מגישים.

תשפ"ז

9111

01		צרך תצלום של התוצר היצירתי
יובל שלום		
הקונפליקט בין אור לחושך בדמותה של תהילה		
2026		
דף קטלוג מוזיאלי מקוון וכרזה מעוצבת. טכניקה: קולאז דיגיטלי וטכניקה מעורבת הערה טכנולוגית: הכרזה נוצרה בשילוב כלים דיגיטליים ובינה מלאכותית (נוטבוק LM)		

קטלוג המוזיאון

התוצר היצירתי מורכב מכרזה מעוצבת בעלת מבנה חזותי דיאלקטי, המחולקת באופן מובהק לשני אגפים מרכזיים (ימין ושמאל), המבטאים את הקונפליקט הדרמטי והרעיוני בדמותה של תהילה:

צד ימין (המואר): אגף זה מעוצב בגוונים זהובים, חמים ומוארים, ומציג אלמנטים חזותיים של אור, קדושה ותקווה. במרכז האגף מופיעה דמותה של ירושלים הבנויה, ולצידה בית כנסת החורבה בתפארתו המוקרנת מעלה. בחזית האגף מיוצגים מעשי החסד והאקטיביות של תהילה באמצעות נר דולק המפיץ אור רך ומשוך כלפי מעלה, וספר תהילים פתוח המסמל את תפילתה הזכה והבלתי פוסקת.

צד שמאל (האפל): אגף זה מעוצב בגוונים קודרים, אפורים ואפלים, ומציג אלמנטים של חורבן, סבל ואובדן מן העבר. באגף זה נראות חורבות אבן קודרות, מודעת אבל דהויה המזכירה את אובדן הבנים, חופה נופלת וקרועה המסמלת את ביטול האירוסין והחטא החברתי, ולצידה מונחת איגרת המחילה – העדות למאמץ התיקון, הסליחה וסגירת המעגל.

תיאור הנושא/ הסוגיה/ הדילמה	<p>הנושא המרכזי בעבודה שלי עוסק בסיפור חייה של תהילה, תוך התמקדות בקונפליקט הדרמטי בין יסודות של חושך לאור. הנובלה מציגה את עברה הטרגי של תהילה כחושך: מות שני בניה, התנצרות בתה, והפסיביות שנכפתה עליה כשבוטלו אירוסיה לשרגא. ביטול השידוך והפרת הנדר על ידי אביה מהווים למעשה "חטא חברתי" ומוסרי, שהוא השורש לשרשרת הטרגדיות שפקדו אותה ואת ביתה (שטיינר, תש"פ).</p> <p>כדי להמחיש את המורכבות הזו, עיצבתי כרזה המקיימת דו-שיח פרשני בין הרכיבים הוויזואליים לרעיון המרכזי. בצד השמאלי של הכרזה שילבתי אלמנטים של חושך וחורבן, כמו החופה הנופלת והקרועה, שמסמלת את אותו חטא חברתי של ביטול האירוסין. מנגד, ההווה של תהילה קורן כולו מיסוד האור. כזקנה בירושלים, תהילה אינה נכנעת לייאוש, אלא בוחרת באקטיביות ובעשיית חסד. היא מוכיחה שהיא דמות עגולה ומתפתחת, המצליחה להתעלות מעל משקעי העבר. תהליך זה משקף את הרעיון הפילוסופי של המעבר מ"איש הגורל", שהוא אובייקט פסיבי הסובל מהמציאות, ל"איש הייעוד", שלוקח אחריות אישית, מתקן באופן אקטיבי ומוצא משמעות בסבלו (הרב סולובייצ'יק, תשל"ו). המעבר לייעוד בא לידי ביטוי בצד הימני והמואר של הכרזה, שם מופיעה גם איגרת המחילה המהווה סמל מובהק לשאיפתה לסגירת המעגל, לפדיית הנדר ולסליחה רגע לפני פטירתה.</p>
--------------------------------------	---

היבט ופרשנות/ עמדה/	בחרתי להתמקד באופן שבו הכרזה ממחישה את המושג הספרותי אפיון עקיף, תוך שימוש במוטיב האור והנר

<p>תובנה אישית</p>	<p>עגנון מאפיין את תהילה בדרכי אפיון עקיף מגוונות, למשל דרך חפצים וסמלים. לכן, בצד הימני והמואר של הכרזה שילבתי את ספר התהילים המסמל את אמונתה השלמה, את חיבתה הגדולה לומר כל יום את "יום" התהילים, ואת החיבור העמוק שלה למסורת. כמובן גם שמה - תהילה, המהללת אל חי, מאפיין את אישיותה.</p> <p>נוסף על כך, במרכז הכרזה מופיע נר דולק המסמל את נשמתה הטהורה ואת תורת החסד שלה. עיסוק זה במוטיב האור הוביל אותי לתובנה אישית הקשורה לאפיון עקיף נוסף - שם הדמות "שרגא", שפירושו בארמית הוא "נר" או "אור". ברובד הגלוי והטרגי, שרגא, שאיתו אמורה היתה להתחתן, היה אמור להיות האור של תהילה, אך בגלל ביטול האירוסין הוא הפך למקור החשיכה והסבל בחייה. בגלל החטא קריעת התנאים, אחרי שנשבע שרדא שלא ימחול על הלבנת הפנים - תהילה עברה שרשרת אסונות. אולם ברובד הפרשני העמוק, דרך נתיב התיקון, החסד והאחריות האישית שלקחה על עצמה, תהילה החזירה את ה"שרגא" (האור והנר) לחייה ולחיי סביבתה. בסופו של תהליך, הפכה תהילה בעצמה למנורת אור המאירה את ירושלים כולה (פוני מלכה, 1995).</p>
---------------------------	---

<p>הכרזה מתפקדת כמפה חזותית של נפש הגיבורה, ומייצרת דו-שיח עמוק בין העיצוב הגרפי לבין התובנה על הפיכתה של תהילה מקורבן פסיבי לאישה של ייעוד ותיקון.</p> <p>קומפוזיציה וחלוקת המרחב כביטוי לדמות עגולה: המבנה של היצירה חצוי לשניים ומציב את תהילה בדיוק בתווך, כגשר אנושי בין שני עולמות מנוגדים. חלוקה זו אינה רק אסתטית, אלא ממחישה את היותה דמות עגולה ומתפתחת; תהילה אינה מפנה את גבה לעבר, אלא נושאת אותו עמה תוך שהיא פונה אל עבר ההווה המואר. היא הגורם האקטיבי המרכזי שממיר את הטרגדיה למעשה של חסד.</p> <p>פלטת הצבעים: המעבר מגורל לייעוד:</p> <ul style="list-style-type: none"> • צד שמאל (העבר): שטוף בגווני קרים קודרים של כחול, אפור ושחור. צבעים אלו מעוררים תחושה של קרירות, אובדן ומוות, ומייצגים את תפיסת הגורל הפסיבי - המכות שניחתו עליה בעקבות החטא החברתי של קריעת התנאים והפרת הנדר (שטיינר, תש"פ). • צד ימין (ההווה): מואר בצבעים חמים של זהב, צהוב וכתום. צבעוניות זו עוטפת את הדמות ברכות, ומבטאת את תפיסת הייעוד - הבחירה המודעת לקחת אחריות אישית ולייצר חיים של חסד אקטיבי חרף החורבן (הרב סולובייצ'יק, תשל"ו). 	<p>דו שיח (דיאלוג) בין התוצר היצירתי לבין ההיבט והפרשנות/ העמדה/ התובנה האישית</p>
---	---

<p>צורות, חפצים וסמלים כאמצעי לאפיון עקיף: האלמנטים החזותיים המשולבים ביצירה פועלים כאפיון עקיף מדויק:</p> <ul style="list-style-type: none"> • בצד החושך ניתן להבחין בבד דמוי חופה קרועה או אוהל נופל, המרמז לקריעת התנאים ולחורבן הבית. בחזית השמאלית מונחת איגרת המחילה החתומה בשעווה. מיקומה של האיגרת בצד האפל אך נטייתה לכיוון המרכז המואר, מסמלת את לקיחת האחריות האקטיבית של תהילה לסגירת פצעי העבר ולפדיית הנדר רגע לפני מותה. • בצד האור מופיעים ספר תהילים פתוח ונר דולק המאיר את כיפות ירושלים. חפצים אלו מעידים בעקיפין על חיים שלמים של אמונה זכה. הנר הדולק מנהל דו-שיח ישיר עם מדרש השם של שרגא (שפירושו בארמית אור/נר). בנעוריה, השרגא/האור שלה נלקח ממנה והמיט חושך על חייה. אולם בתמונה, תהילה היא זו שיושבת לצד הנר ומאירה את המרחב; דרך התיקון שלה, היא מדליקה מחדש את האור בעולם, ובכך מחזירה את ה"שרגא" אל חייה ואל ירושלים (מלכה, 1995). <p>הטקסט המשולב בכרזה "קמטי פניה ברכה ושלו", מסכם את התובנה: גם כשהיא נושאת את צלקות החושך של העבר על פניה בדמות קמטים, היא בוחרת להקרין מתוכם אך ורק ברכה, אור ושלו.</p>	
--	--

מושגים

<p>הערך שהנחה אותי בגיבוש התובנה האישית הוא אחריות אישית. ערך זה סייע לי להבין שההתפתחות של תהילה מחושך לאור אינה מקרית, אלא פרי של החלטה מודעת. ההבנה שתהילה מסרבת להישאר בעמדת קורבן של נסיבות חייה, ובוחרת לקחת אחריות מלאה על תיקון המציאות דרך מעשי חסד אקטיביים וסגירת המעגל עם שרגא, הובילה אותי לתובנה המרכזית: את שברי העבר ניתן לרפא רק באמצעות בחירה בייעוד ובנתינה. תובנה זו מתבטאת היטב גם בתוצר החזותי, שבו תהילה מפנה את מבטה מצד החורבן האפל אל עבר נר האור שהוא סמל לתקווה ולתיקון.</p>
--

מקורות

<p>שטיינר, ליליאן, תש"פ, "הנובלה 'תהילה' מאת ש"י עגנון: בין תוכן לצורה – המאוס והקאת המאוס", חמדעת (שנתון מכללת חמדת הדרום, כרך יב, עמ' 172 - 183, מספק את הרקע והבסיס לניתוח הדילמה והקונפליקט בין אור לחושך בדמותה של תהילה כדמות עגולה, ולביסוס מושג החטא החברתי. מהימנות גבוהה - חוקרת ספרות מומחית. פרסום במסגרת פדגוגית מוכרת.</p> <p>הרב סולובייצ'יק, דב, קול דודי דופק ירושלים: מוסד הרב קוק, תשל"ו, סוד היחיד והיחד, ירושלים, מאמר, בספר. מהווה בסיס להמשגת התובנה האישית על מעבר מ'איש הגורל' ל'איש הייעוד' ולנקיטת אחריות אישית ותיקון אקטיבי. מהימנות גבוהה - חיבור הגותי מרכזי מאת הוגה דעות נחשב בעולם היהודי.</p>
--

פוני, מלכה, 1995, ש"י עגנון פרקי לימוד, תל אביב, עקד, מאמר, ניתוח מוטיבים, סמלים ואפיון עקיף. מהימנות גבוהה - ספר עיון פדגוגי שנכתב על ידי מומחית להוראת ספרות.
שם המחבר/ים, תאריך הפרסום, שם המקור, מקום הפרסום, מיקום בתוך המקור, הסבר על מהימנות והרלוונטיות המקור
שם המחבר/ים, תאריך הפרסום, שם המקור, מקום הפרסום, מיקום בתוך המקור, הסבר על מהימנות והרלוונטיות המקור
שם המחבר/ים, תאריך הפרסום, שם המקור, מקום הפרסום, מיקום בתוך המקור, הסבר על מהימנות והרלוונטיות המקור
שם המחבר/ים, תאריך הפרסום, שם המקור, מקום הפרסום, מיקום בתוך המקור, הסבר על מהימנות והרלוונטיות המקור
שם המחבר/ים, תאריך הפרסום, שם המקור, מקום הפרסום, מיקום בתוך המקור, הסבר על מהימנות והרלוונטיות המקור
שם המחבר/ים, תאריך הפרסום, שם המקור, מקום הפרסום, מיקום בתוך המקור, הסבר על מהימנות והרלוונטיות המקור